

Sophie:34

ISSN 1602-9631

Den danske revolution 1788

KULTURASTROLOGI
af Claus Houlberg

DEN INTERNATIONALE opvågnen til en ny tid blev brat i og med den franske revolution i 1789 og frihedskrigen i Amerika få år forinden (1775-83). Det vil ikke være urealistisk at sætte skæringpunktet for Vandbærerens tidsalder til disse årtier, som også rummer opdagelsen af planeten Uranus i 1781.

I Danmark havde vi den fredelige revolution, som var Stavnsbåndets ophævelse i 1788. Ganske få år efter rejstes det danske frihedsmonument, *Frihedsstøtten*. I meget egentlig forstand er denne obelisk af Nexøsandsten det danske monument over planeten Uranus og dens indflydelse på vores fælles hverdag.

Stavnsbåndet blev indført i 1733 efter pres fra godsejere og militær. Tanken bag dets indførelse var at forhindre afvandringen fra landet til byerne. Dette opnåede man ved at tvangsudskrive

---

s. 4 : Den danske nation 1849 | s. 8 : Ch. Bonde Jensen, den teosofiske astrolog

---

landarbejdere til de dårligste jorder og elendigste gårde, således at alle ressourcer i landet kunne blive udnyttet maksimalt. Det blev gjort for redde landet ud af den økonomiske krise i begyndelsen af 1700-tallet, hvor eksporten af traditionelle danske varer svigtede.

Ordningen bestod i godt et halvt århundrede. Det var i den tid umuligt for en fæstebonde eller husmand at bryde med stavnsbåndet, da dette ville blive straffet hårdt. Godsejeren så imidlertid ingen grund til at stoppe det, da det var en af hans største indtjeningskilder, magtautoriteter og hans garanti for billig arbejdskraft.

Landbo-reformen

Derfor måtte der kongelig indblanding til for at bryde

stavnsbåndet. Dette skete med indførelse af Landboreformerne, den 20. juni 1788. Her kom vendepunktet.

Landbruget trådte fra da af ind i en ny blomstrende æra, der også var startskuddet til den kæde af reformer, som trekvart århundrede senere kulminerede i vedtagelsen af en helt ny forfatning for landet. Mange godsejere var dog stærkt utilfredse med fæstebøndernes nye frihed, og der var stor debat, idet godsejerne nu mistede en betydelig del af deres magt. Debatten holdt dog hurtigt op, da pengene væltede ind til dem, og deres gårde steg i værdi.

Imidlertid er det en myte, at den danske revolution brød ud i 1788. Så hurtigt gik det ikke. Det var blot det år, frigørelsesprocessen tog sin langsomme

begyndelse. Den Store Landbo-kommission var meget sen til at gennemføre sine ideer, da man frygtede, at landet ville gå i opløsning, hvis man brød med det gamle landbosystem for hurtigt.

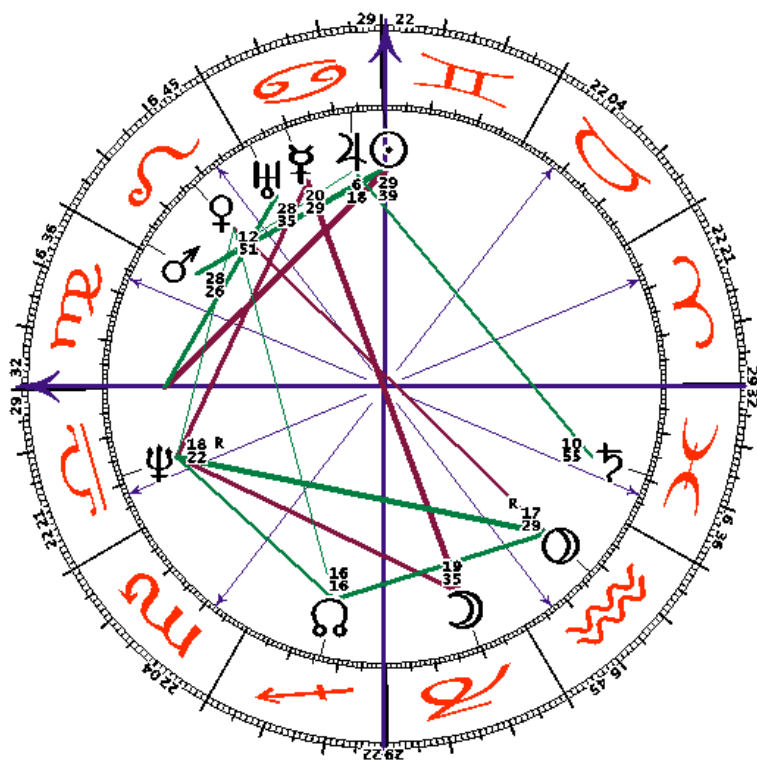
I første omgang omfattede omlægningen derfor kun dem, der var under 14 år. Dernæst dem der var over 36 år - og derefter dem, der havde tjent som soldat. Det afgørende i den administrative reform var, at bindingen til godserne blev ændret til en binding til udskrivningsdistriktet. Enevælden var nu så udbygget, at staten i højere grad "kunne selv". Der var i mindre grad brug for godsejerne som det lokale administrative led.

Reelt varede reformperioden helt frem til nedsættelsen af Den Grundlovgivende Forsamling i 1848. Dette år kom der almindelig værnepligt. Alle mænd, bosiddende på landet, blev omsider frie til at slå sig ned, hvor de måtte ønske det.

Horoskopet

Som man kan se, står Uranus oppe i tiende hus i en lidt løs konjunktion med Merkur i Krebsens tegn. Ophævelsen er med andre ord en klar nytænkning af den danske situation. Konjunktionen er i opposition til Månen i fjerde hus, så denne nytænkning er et opgør med de gamle forhold i landet, en frigørelsesproces. Månen er i Stenbukken, så situationen for folket har været alvorlig.

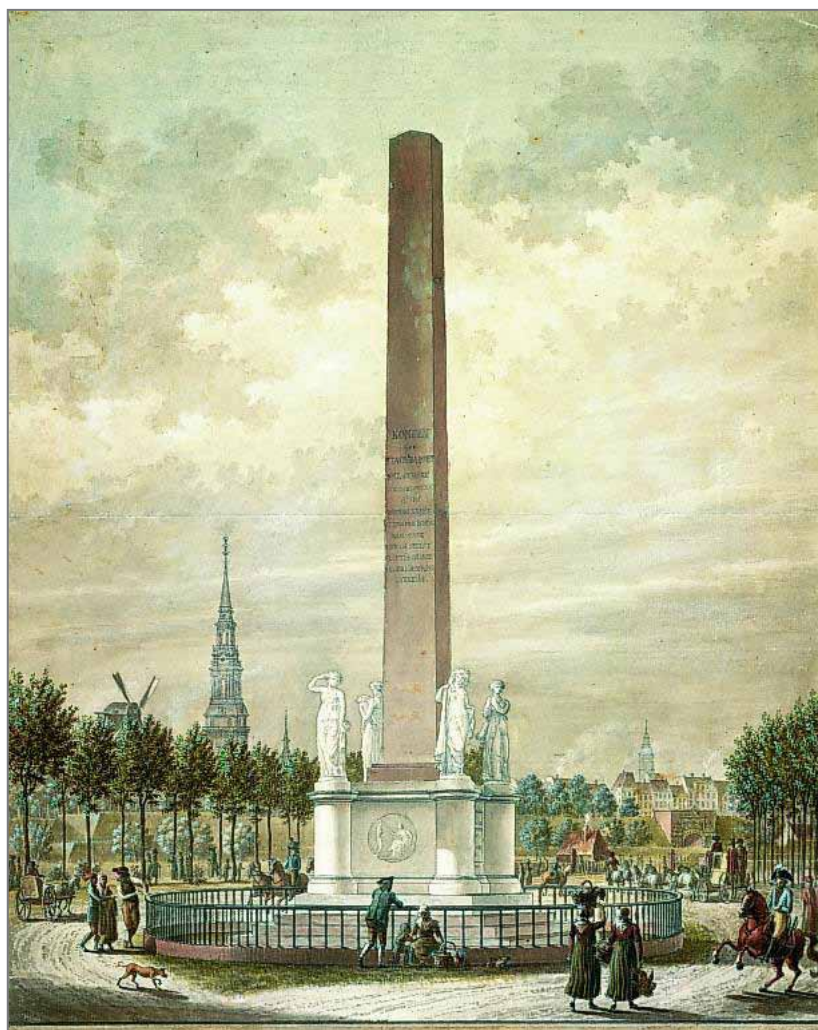
Planeten Neptun var ikke opdaget endnu, men hvis man i bagklogskabens lys inddrager den, så danner den apex i et T-kvadrat med den nævnte opposition. Heri ses måske myten

Horoskop for Stavnsbåndets ophævelse, effektueret kl. 12 00, den 20. juni 1788 i København

Frihedsstøtten, som den stod uden for Vesterport
Tegning af ukendt kunstner
ca. 1800 >

<< s.1. Frihedsstøtten, som den nyrestaureret står 200 år senere på Vesterbrogade foran Hovedbanegården

om stavnsbåndets ophævelse som den øjeblikkelige frigørelse. Det var den ikke. Månen hersker over Uranus-Merkur konjunktionen, så den blev på Stenbuk-maner en langsom, ansvarlig overgang til en ny tid.

At landet gik bedre tider i møde, ses af Jupiter-Sol-konjunktionen på MC. Denne er i trigon til Saturn, herskeren over Månen, hvilket afspejler den ansvarlighed og forsigtighed, reformkommissionen lagde for dagen for ikke at kaste landet ud i pludselige forandringer med unødigt uro til følge. Saturn står i Fiskene, så man har ikke ønsket for flydende grænser i denne proces, så landets 'sundhed' kunne blive sat over styr.

At Merkur står i tiende hus antyder, at der fremover lå en opgave med at uddanne almuen til større frihed, Dette kom senere til at danne grobund for

folkeoplysningen og højskolebevægelsen; et forhold, der bekræftes af Måneknude-aksen fra niende til tredje hus.

Uranus-monumentet

Ordet 'uranus' betyder himmel, og den himmelstræbende Frihedsstøtte er i meget egentlig forstand et uranisk monument over begyndelsen til frigørelsen af folket (dvs. landbobefolkningen) fra adelens formynderi og stavnsbåndets undertrykkelse. En udvikling, der tog fart i 1844 med Grundtvigs højskolebevægelse.

Monumentet blev rejst uden for Vesterport i København,

kun 10 år efter opdagelsen af frihedens planet, Uranus. Som astrologer kan vi godt, når vi i dag kommer forbi Frihedsstøtten, give os tid til et lille historisk tilbageblik og notere, at: "Her står det danske Uranus-monument." Man kan også sige, at her åbnedes den danske dør til Vandbærerens tidsalder, men vi har stadig et stykke vej at gå, før vi er helt inde i den. ®

Kilder:

- www.denstoredanske.dk
- <http://da.wikipedia.org>

Den danske nation 1849

KULTURASTROLOGI

af Claus Houllberg

DANMARK har i Frihedsstøtten fået et unikt Uranus-monument. Halvfjerds år senere fik vi et endnu mere omfattende Neptun-monument. Det var Grundloven af 1849, vedtaget kun tre år efter opdagelsen af planeten Neptun.

Neptun og Uranus

Planeten Neptun blev opdaget af tyskeren Galle og danskeren d'Arrest i 1846. Hvor Uranus ved sin ankomst gav startskuddet til frihedskrigen, åbnede Neptun for folkestyret eller demokratiet, som det jo hedder på græsk. Uranus hersker i Vandbæreren, det elvte tegn i dyrekredsen, mens Neptun hersker i Fiskene, det tolvte og sidste tegn. De to sidste tegn fik på mindre end hundrede år nye herskere, og hverken astrologien eller verden har været den samme siden.

Uranus betonedede individets frihed og alle menneskers lighed og fællesskab på en rebelsk og revolutionær måde og efterlod store monumenter til minde

om sejrene, mens Neptun virkede på en anden måde. Den er princippet om gensidig hjælp, hvor de rige og sunde beskytter de fattige og svage. *Hvor få har for meget og færre for lidt*, som digteren fortæller. Man kan sige, at mens Uranus blev starten på Vandbærerens tidsalder, så gav Neptun os høsten af Fiskenes tidsalder med sin medmenneskelighed og sit ønske om, at alle kan leve i fredelig sameksistens og tage vare på hinanden.

Derfor er det sådan, at det danske Uranus-monument er den himmelstræbende Frihedsstøtte, mens det danske Neptun-monument er et stykke papir, en tynd bog, hvori principperne for vores gensidige afhængighed og samliv er beskrevet. Begge monumenter udtrykker kvaliteter, der er svære at give

et konkret billede af. Deres kvaliteter er immaterielle, dvs. uden stof og form. Alligevel er de begge med til fundamentalt at ændre hele vores opfattelse af verden og vores rolle i den. I den esoteriske astrologi hersker Uranus i Vægten, der handler om, hvordan vi mødes som enkeltpersoner. "Every man is born equal" som det lyder fra Amerika. Neptun derimod hersker esoterisk i Krebsen, folkets tegn, familiens og sammenholdets tegn. Det er måske i dette lys, de to planeters virkning på os bliver mest tydelig.

Kongens underskrift

Det ejendommelige ved både den uraniske revolution og den neptunske statsdannelse er, at det er kongen, der åbner døren. Vel blev han rådgivet af kloge

Grundloven 1953. Foto: Statens Arkiver

Grundloven 1849. Foto: Statens Arkiver

mænd, alligevel er hans embedes betydning så stor, at når han har sat sit segl under, så bliver det sådan. Ublodigt og effektivt.

Der er to vigtige tidspunkter på grundlovsdagen, den 5. juni 1849, som begge handler om kongens underskrift. Det første tidspunkt er hvor kongen blev kørt til Erimitateslottet i Kongens Lyngby, hvor Statsrådet ventede ham og blot manglede hans underskrift på det nye dokument for at gøre den danske grundlov gyldig. Dette skete kl 11.15 og dette tidspunkt er derfor det nye Danmarks fødsel i både retslig og astrologisk forstand.

Herefter begiver man sig til Slutningsmødet i Rigsforsamlingen på Christiansborg i København, hvor kongen opløser forsamlingen. Denne opløsning

af Rigsforsamlingen bliver af og til gengivet i udenlandske bøger som det tidspunkt, hvor den nye Danmark blev født, men dette en del senere tidspunkt er altså snarere den endelige gravlæggelse af det gamle regime.

Et levende monument

Da dokumentet blev underskrevet, var landet født som en demokratisk nation, omend det stadig blev bevaret som et kongedømme. Denne ejendommelighed ved det danske demokrati blev også bibeholdt ved grundlovens revision i 1953 og vil formentlig stadig være gældende ved en senere revision.

På en mærkelig måde blev vi alle ved den lejlighed til levende Neptun-monumenter – og så længe den danske grundlov står ved magt, er vi alle stadig et

stort monument i stadig udvikling og forandring på ægte, flydende neptunsk maner. Og monumentet lever så længe visionen om et samfund i fred og ligelighed er i live.

Men som alle astrologer ved, så hviler Uranus' ideer og Neptuns idealer på Saturn, herskeren i det tiende tegn for ansvarlighed og realitetssans. Hverken Uranus eller Neptun har det godt med alene at blive omtalt ved festlige lejligheder. Deres virkning er baseret på, at alle, som Peder Syv påpegede, "Fejjer for egen dør – for derved at holde byen ren."

Det er derfor Saturn, der skaber de realistiske rammer for ideerne og idealerne. Frihed under ansvar og fred under ansvar, som treklangen mellem Uranus, Saturn og Neptun kunne lyde.

Danmarkshoroskopet

Det er overmåde interessant at sammenligne horoskopet for vedtagelsen af grundloven med horoskopet for stavnsbåndets ophævelse. Grundlovshoroskopet er her det samme som Danmarkshoroskopet, da grundloven er den danske konstitution, dvs. grundlaget for alt retsvæsen og al styring af landet.

Begge horoskoper har MC i Tvillingerne og Ascendanten i Jomfruen. Merkur er som bekendt hersker over begge tegn og står i begge horoskoper placeret i tiende hus. Merkur i tiende hus er i en persons horoskop kendt som 'skolelæreren', dvs. den, der ønsker at uddanne sig selv og belære andre. Ordet 'folkeoplysning' synes dermed

skrevet i neon hen over begge horoskoper.

Begge horoskoper har Månen i fjerde hus, så der er en stærk tilknytning til den fædrene jord, men hvor stavnsbåndshoroskopet har Månen i den nøjsomme Stenbuk med få aspekter (få muligheder), så har grundlovshoroskopet fået Månen i vækst-tegnet Skytten med mange aspekter. Faktisk med en hel stortrigon i ildtegn, der giver en ganske betydelig national selvfølelse. Udadtil med en vis beskedenhed, da den er skjult i 'vandhusene', fjerde, ottende og tolvte. Vi praler derfor ikke, undtagen derhjemme i fjerde hus i Skyttens tegn. Set i forhold til stavnsbåndshoroskopet er det tydeligt, at vi som nation er ganske klare over det tigerspring

fremad, vi har taget på knap et århundrede.

Månen er i opposition til Merkur-Uranus i stavnsbåndshoroskopet, så frigørelsen var dengang blot en ide, men i grundlovshoroskopet er Månen i en lidt løs opposition til Solen, som giver os en folkelig identitet. Denne opposition danner sammen med ildtrigonen (der er trigon mellem Jupiter og Månen) en drageformation, der med sin hale har Månen som fokuspunktet. Folket er fra en undertrykt almue blevet til selve fundamentet for nationen. Dette er den egentlige revolution. Den blev indvarslet af Uranus, men fuldført af Neptun.

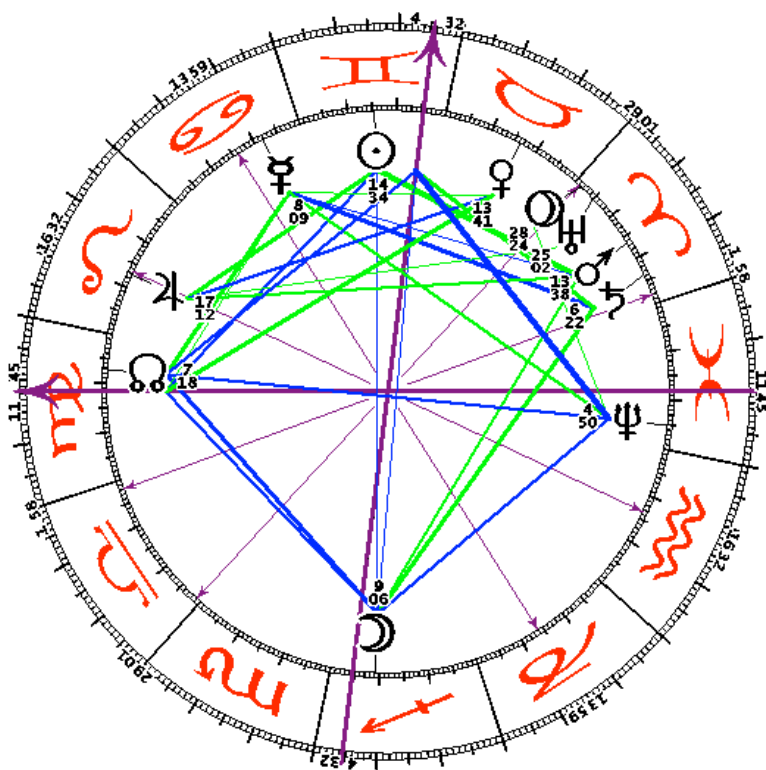
Plutos udfordring

Merkur er i begge horoskoper i Krebsens tegn (folkets tegn) og i aspekt til Uranus. I stavnsbåndshoroskopet i en konjunktion, som forude så bedre tider, men i grundlovshoroskopet er det en sekstil, der fortæller om en etableret situation.

Astrologisk har en ny spiller imidlertid meldt sig på banen, planeten Pluto, viljens og magtens planet, som blev opdaget i 1930. Den er i grundlovshoroskopet i konjunktion med Uranus og i aspekt til Merkur. Vi har gennem vort høje videnniveau fået en magtposition, som vi må blive os bevidst. ®

Kilder:

- www.selvet.dk
- www.denstoredanske.dk
- <http://da.wikipedia.org>

Horoskop for Grundlovens underskrift, udført kl. 11 15, den 5. juni 1849 i Kgs. Lyngby

Ch. Bonde Jensen

– *den teosofiske astrolog*

EFTERLYSNING

af Red

ASTROLOGEN Ch. Bonde Jensen skrev artikler om astrologi i bladet *Theosophia* lige siden årgang 1928 og det næste dusin år op til 1940. Imidlertid synes han at være et ellers ubeskrevet blad i dansk astrologi. Museet står på bar bund og vil meget gerne have oplysninger om ham, dersom vore læsere kunne hjælpe os.

Museet vil meget gerne vide mere for at kunne lægge mosaikken om de spændende første skridt i retning af en dansk astrologi, som trædes i mellemkrigsårene. Her synes Ch. Bonde Jensen at have spillet en særlig rolle som den mest skrivende astrolog i bladet *Teosophia*.

Tidens danske astrologer

Årgang 1928 af *Theosophia* rummede artikler om frimureri, oversat til dansk af astrologen Ove Rosmon [Se: SOPHIE:7]. I begyndelsen af 1930'erne holdt han deuden foredrag om Tankens Kraft og Tallenes Magi i den teosofiske Olcott-loge, der holdt til på Gl. Kongevej 103 i København. Dette kan man se af mødelisterne. Om Ove Rosmon har haft noget at gøre med Ch. Bonde Jensen, ved vi ikke,

men muligheden foreligger. Ejendommeligt nok rummer årgangene 1928-44 ingen artikler af andre astrologer. På den tid var der flere kendte af slagsen. Eksempelvis Carl V. Hansen [Se: SOPHIE:24], der mange år senere (1965) skrev en glimrende lærebog i astrologi, og Poul Kastrup [Se: SOPHIE:25], der underviste i astrologi og skrev bl.a. Okkult Leksikon.

Begge disse to astrologer var med andre ord dybt spirituelt interesserede og uden tvivl bekendt med teosofien. Heller ikke Louis Brinkfort [Se: SOPHIE:5] bidrog, selv om han få år senere var aktiv i ugeavisen O.M. [Se: SOPHIE:31]. Det kan undre, hvorfor de ikke gjorde det. Det kræver ikke megen fantasi at ane en eller anden form for konflikt eller splittelse, som vi endnu ved alt for lidt om til at kunne kortlægge. Netop disse to astrologer, Carl V. Hansen og Poul Kastrup, blev senere flittige bidragsydere i bladet *Psykisk Forum*, som efter Krigen blev startet (1954) af Paul Strube.

Theosophia / Teosofia

Bladet *Theosophia* blev udgivet af *Det Teosofiske Samfunds Danske Nationalsamfund* og

er udkommet i flere skikkelser igennem tiden. Det findes fortsat, blot mere moderne stavet som *Teosofia*, og rummer stadig artikler om astrologi, navnlig den esoteriske. Årgangene 1928-44, som museet ejer indbundet, var blot dette danske blads anden skikkelse. Museet leder efter eksemplarer af de allerførste årgange, da den teosofiske bevægelse anses for den moderne astrologis arnested. De første spor (siden renæssancen) af den danske astrologi må derfor formodes af kunne findes i medlemsbladet *Teosophia*. ®

Sophie

Informationsbrev fra
Astrologisk Museum

ISSN 1602-9611

Redaktionen er museets stab
Ansv.red.: Claus Houlberg
mail: tycho@asmu.dk

SOPHIE er gratis
og distribueres kun fra
www.asmu.dk